

Franckesche Stiftungen zu Halle

Biblij Cžeska. W sta||rem miestie Prazskem || Wytisstiena

Severin, Paul

Praha, 1537

Placž Jeremiassuow

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228822](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228822)

Platz:

Jerem **Pocziina gle naršukanij a neb Platz Geremiasse Proroka.**

Geremiasse prorok wida město Geru-
jem skazene/an se naplnila geho prorocstwij / pla-
kal gest geho: A ten plac zawira w sobe pet Rapi-
tol.

Rapitola I.

21

Lerak sedij sa-
mo město plnelidu/včiněno
yako wodorwa pani narodni
knežna kragin včiněna gest
pod daň: Bet. Placicy pla-
kala wnocy/sly gegij nalicich gegich/nenij
kdoby gi potessyl zewssich milich gegich:
Wssickni přatele gegij pohrdali gi/a včine-
ni sau gi nepřatele: Gimel. O dšsel Judas
pro trapanij a pro množstwij služby/přeby-
wal mezy pohany/ aniž nalezl odpocimurij:
Wssickni protivnijcy geho popadli sau ho
w wzkostech: Daleth. Cesty Syonste k-
wislij/proto žeby nebyli kdoby přissli kslaw-
nosti: Wssecky brany geho skazeny/knežij
geho ktagice: Panny geho včiněny sau ssa
redě/a samo sauzeno hořkostij: He. Včine-
ni sau nepřatele geho wblawu: Uteptatelee
geho obohaceni sau/ nebo Pán mluwil naň

Je. XIII. c.

22

pro množstwij nepravostij geho: Džtky
geho wedeny sau wwezenij před twarj zar-
mucugjcyho: Dair. Wyssla gest od dee-
ry syonste wssickna krasa gegij/včiněna sau
knijata gegij yako stopcowe nenalezagjce
pastwy/a odesli bez sily před twarj wedu
cyho wwezenij: Zayn. Rozpomenul gse
Geruzalem nadny trapanij swoho/a napře-
staupenij/y nawssickny žalostiwé wěcy swe
kterez mel od dnju dawnych: Kdž byl v
padl lid geho w ruce nepřatelšee/a nebylo
pomocnyka: Dželi sau gey nepřatele geho
a posinjwali se swatim geho: Het. Hři
chem hřessil Geruzalem protož newstawičny
včině gest/wssickni kdž gey oslawowali
pohrzeli gi/ ne sau wideli pohaněni geho
ale on ktagicy obratil se zpět: Teth. Uci-
stoty geho nanohach geho/ aniž se rozpome-
nul nakonec swuj: Skazen gest wnahle ne-
mage vřessitele: Wz pane trapanij mē/ ne-
se pozdwihl nepřitel mnoy: Joth. Kufu
swau zabl nepřitel kowsem žadostiwym
wěcem geho. Ueb widel národy že sau we-
šli do swatyně geho/ onichž sy byl přikazal
aby newchazeli do shromazdenij twee-
ho: Kaph. Wsskeren lid geho ktagicy/a hleda-
ge chleba: Dali sau drabě wěcy wssicki za-
pokrm k obžiwenij dšse: Pohled pane a
znamenay že gsem chaterna včiněna: Lá-
med. Wy wssickni křečij gdece počesse/po-
zoruyte a wizte/gestli boleť yako boleť má:
Ueb gest sebral yako winnicy mne/yakož m-
luwil Pán wden přchliwosti swe: Mem.
Zwysokosti seshal oheň wkořti mē/a wywěl
mne/a rozprostřel syti nohám mým/a ob-
rátil mne zpět: Položil mne opuščenau celý
den žadostij zabušenau: Uun. Bdeło gest
gho nepravostij mych wruce geho/swinu-
ty sau a wloženy na hrdlo mē: Zemdena gē
wemné moc má/dal mne Pán wruku zniž
nebudu mocy wstati: Samech. O dyal
wssiecky welebné mē Pán zprostřed mne: Po-
wolal proti mne čas/a aby potřel wywole-
nee mē: Pres tlačil Pán panné dečej Jüda:
Ayn. Proto ya pláce/a oko mē wydawa-

Jeremiaš uow.

ge woda/ neb daleko učiněn gest odemne vše
 šitel obracuge dussi mau: Učiněn sa sy-
 nowé mogi ztracenij/ nebo se rozmohl nep-
 řitel: **Se.** Roztáhl Syon ruce své/ není
 kdoby ho porěšil: Rozkázal Pán proti Ja-
 kobowi okolo něho nepřátele geho: Učiněn
 gest Geruzalem jako posťwřená krwoto-
 ku nemocy mezy nimi: **Sade.** Sprawe-
 dliwý gest pán/ neb sem vša ge^e k hñewiwo-
 sti popudil: Slyšte prosym wšickni lidé /
 a wize boleš mau: Panny mé a mladency
 mogi odesli dowězenij: **Koph.** Powo-
 lal sem přatel mých/ a oni mne oklamali: K-
 něj mogi/ a starcy mogi w městě zhynuli /
 nebo hledali pokrmu sobě/ aby posýlnili du-
 še své: **Res.** Pohleď Pane neb se rmu-
 tijn břicho mé zarmauceno gest: Přewrace-
 no gest srdce mé wemně samém / neb hořko-
 stij naplněn sem: Wně zhubil meč/ a doma-
 smrt podobna gest: **Syn.** Wslyšali sa
 že yá lkám a není kdoby mne porěšil: Wšic-
 kni nepřátele mogi wslyšeli mé zlé/ weselili se
 nebo sy ty učinil: Přiwedl sy den wšessenij/ a
 budau mne podobnij: **Tau.** Weydi wšic-
 kto zlé gich před tebe / a zkaž ge yakož sy mne
 zkažyl pro wšecky neprawosti mé / neb mno-
 há sa lkanij má/ a srdce mé žalostné :

Kapitola II.

Aleph.

Rterak přikryl mrakotu wprchliwo-
 sti své/ Pán dceru Syonstau s-
 wrehl s nebe nazemi slawnu Izra-
 helstau/ a nerozpomenul gse/ na podnož nob-
 swých/ wedmi prchliwosti své: **Beth.** S-
 třel gest Pán a ne odpustil / wšecky pěkné
 věci Jakobowy zkažyl wprchliwosti své o-
 hrady panny Judské/ powrehl nazemi posť-
 wnil králowstwu y knížat geho: **Gimel.**
 Slamal wñewu prchliwosti své wšelity
 roh Izrahelský: Odwrátil zpět prawicy
 swau/ od twaři nepřitele: Azapalil w Jako-
 bowi jako oheň plamene z žiragicyho wuo-
 kol: **Deleth.** Natabl lucistě své jako ne-
 řitel: Otwrdil prawicy swu jako wrehl/
 a zbil wšeckno což pěkné bylo k pohledenij:
 Wstanku dceru Syonsté/ wylil jako oheň
 rozhñewanij své: **He.** Učiněn gest Pán
 jako nepřitel/ s třel doluow Izrahele/ pře-

wratil wšecky zdi geho: Rozbořil ohrady
 geho a naplnil wdceři Judské poníženyho/
 a poníženu: **Wau.** A rozbořil jako zah-
 radustan swuy/ zkažyl stánek swuy: Wza-
 pomenutij dal Pán na Syonu slawnost/ a
 Sobotu/ a wopotupu/ a wrozhñewanij pr-
 chliwosti své/ Krále y Knieze: **Jay.** Zah-
 nal Pán oltář swuy/ zlořčil poswěcenij své
 mu: Dal wruce nepřitele zdi wězi geho: **Las**
 dalisau wdomu Božijm jako wdě slaw-
 ný: **Het.** Myslil Pán zbořiti zed dceru
 Syonsté/ roztahl prowazek swuy/ a ne od-
 wratil ruky své od zahubenij: Kwýlil par-
 kan/ a zed spolu zrušena gest: **Teth.** Snij
 ženy sau k zemi brany geho/ zkažyl a zřel za-
 wory geho/ krále geho y knížata geho wna-
 rodech: Učinil zakona/ a prorocy geho nena-
 lezli widenij od Pána: **Joth.** Seděli naze-
 mi/ wmlkli starcy dceru Syonsté: Potrau-
 syli popelem hlaw swých/ a přepasali se žijně-
 mi/ swěsyli k zemi hlavy své Panny Geru-
 zalemsté: **Kaph.** Zhynuly sa pro slzy
 oči mé/ zamaucena gsa střewa má/ wylity
 sa yatry mé nazemi/ nad potřenijm dceru li-
 du mého: Když zhynul malický y ten kterýž
 pesy sse na vlicech městčka. **Lamech.** Ma-
 tkám swým řekli/ kde gest pšenice/ a wjino/
 když hynuli jako ranenij na vlicech města:
 Když wypanstěli duse své nalúno matel-
 swých: **Mem.** Komu přirównám tebe/
 a komu připodobnám tebe/ dcerko Geruza-
 lemstá: Komu rownan učiním / a wšessym
 tebe Panno dcerko Syonstá: Neb welikee
 jako moře potřenij tve/ kdo tebe leciti bude:
Nun. Prorocy twogi widěli tobě kř ywé wé-
 cy a blazniwé/ ani sa od wýrali neprawo-
 sti tve/ aby tebe wzbudili kupožanij: Ale wi-
 děli tobě přigimanij lžiwa a wyhnánij: Sa-
 mech: Plešali nad tebau rukama/ wšickni
 gdauce pocestě diwili se / a hybali hlawa-
 swau nad dcerkau Geruzalemstau: Toli
 gest to město/ klance/ dokonale pěknosti/ ra-
 dost wšij země: **Nyn.** Otwřeli natebe v-
 šta swá wšickni nepřátele twogi diwili se/ a
 šřipěli zuby/ a řekli s žeré gey: Gle tento g-
 den kteréhož sme očekáwali/ nalezli sme y wi-
 děli: **Se.** Učinil Pán to což myslil/ napl-
 nil řeč swau kterauž byl přikázal oddawních
 dnůw: Zkažyl a ne odpustil/ a obweselil nad
 tebau nepřitele/ a powyšil rohu nepřatel t-

wých: Sade. Wolalo gest sedce gich ku-
pánu nazdech dcery Syonské. Wywed ya-
ko porok slzy přes den / a přes noc / neday so-
bě odpočinutí / ani přestaway zřitedlnice o-
ka tweho: Koph. Powstani / chwal wnocy
napočátku bdění: Wylj yako wodu sedce
swe před obličem Božím: Pozdwihi k
Bohu rukau swých zadussi dítě swých kre-
tí / sa zhyhnu w bladu / a napočátku wssch
rozcestí: Kes. Pohled pane / a znamenay
koho sy tak yako wjno sebral: Zda tehdy
gústi budau ženy plod swý / dítě na púd
wzdelj / neb sa zbiti w swatyni Boží Knez
y prorok: Ssyn. Leželi sa na zemi wne /
dítě y starý / panny mé / y mladency mogi
padli mečem / zbil sy ge wedni prehlivosti s-
wé / zbil sy / aniz sy se smilowal. Tau. Po-
wolal sy yako kedni swatečnimu těch kre-
tí strassili wúkol: A nebyl wedni prehl-
ivosti páne kterýžby vrel / a ostawé byl: K-
terez sem wychowal a wykrmil nepřitel můj
zhubil ge:

Kapitola III.

Alleph:

A muž wida chudobu mau wmetle
rozhněwání geho: Mne gest hnal
a přiwedl w temnosti a newswětlo.
Toliko namne obracel / a přewracel rukau s-
wan celý den: Ber. Starau učinil kúzy
mau y tělo me / zertel kosti me: Oblehl mne
wúkol / a obličil mne žlučij a vsyljím: Wet-
mách posadil mě yako mrtwewěčné: Gimel
Posadil wúkol proti mně abych newychodil
obtižil panto mé: Ale y když wolati budau
a prosyri / zabnal gest modlitbu mau: Sew-
řel cesty mé kamením čwerohranatým / ste-
žly mé přewratil: Deleth. Nedwéd vl-
ladný učiněn mi gest: Lew w střeých mi
stech: Sstežly mé přewratil / a zlamal mne
položil mne opustřěného: Roztáhl luciffě s-
we / a postawil mne yako znamenij k stěle:
Ze: Wstřelil wledwíj mé střely tulú mee-
ho: Učiněn sem wposměch wssemu lidu mee-
mu pússen gich celý den: Naplnil mne hořko-
stmi / a opogil mne pelyněm: Wau. Zla-
mal kpoctu zuby mé / a krmil mne popelem: X
zabnana gest duffe má / zapomněl sem dob-
rých wěcy: X řekl sem / zabynul konec můj /

a naděge má od Pána: Zay. Rozpomni
se na chudobu mau / a napřestaupni mě / na
pelyně / y na žluč: Pamatku pamatowati
budu / a prahnuti bude wemně duffe má: Ty
to wěcy rozpomni nage w sedce mím / w Bo-
hu mýti budu naděgi: Het. Milosredně
wíj Boží / žesme nezhyhnu / neb sa nepřesta-
li slitowanij geho: Poznal sem na vswoře / se
mnoha gest wjra twá / stránka má Pan ře-
kla duffe má / protož očekawati budu geho:
Dobry gest pán w fagicym wneho / duffy ble-
dagijcy geho: Dobře gest očekawati s ml-
čenijm spasenij Božijho: Dobře gest mužo
wi když poneše gho Páne od mladosti swe:
Jot: Sedeti bude samotný a mlčeti / neb po-
zdwihi se nad sebe: Položij w prachu wsta-
swá / zdaby aspon byla naděge: Dá bigicy
mu se lúce nasytiti hanenijm: Kaph: Ueb
nezahanij nawěky pán: Uebo ač zawrhl
gest / y smiluge se podle množstwj milosred-
stwj swých: Uebo nepomni sedce sweho /
a nezawrhl synůw lidstých: Lamech: A-
by potřel podnohami swými wssěcky wězné
země: Aby vchylil sand muže před obličem
twarí nawayssijho: Aby přewratil člowě-
ka w sandu swém / pán gest newědel: Mem.
Kdo gest ten kterýž řekl / aby bylo když pán
nerozkazal: Z wst nawayssijho newygdau
ani zle ani dobre wěcy: A proč gest reptal
člowěk žiwý muž / za hříchý swe: Am.
Prayme se nacesty náše / a bledayme / a naw-
raťme se k pánu: Pozdwihi neme sedce na-
ssijch s rukama ku pánu k nebi: Ny sme ne-
právě činili / a k hněwu popuzowali / protož
ty modlyby ne wslýšs: Samech. Přit-
ryl gsy w prehlivosti / a zbil sy nás / zmordo-
wal sy a ne odpustil sy / postawil sy před se-
bau oblať aby nedosla modlitba. Wytoře-
nienij / a zawrženij / postawil sy mě vprostřed
lidu: Ayn. O kó mé trapeno gest / ani pře-
stalo / pro že nebylo odpočinutí / dokudby ne
pohleděl a nezřel pán s nebe: O kó mé obla-
pilo duffi mau / wewssch dcerách města mé-
ho: Fe. Otwětili nanás wsta swá wssi-
ctni nepřatele: Strassidlo a osydo učiněno
gest nám proroctwij y potřenij: Rozdělení
wod wywedlo o kó me w potřenij dcery lidu
mého: Sade. Lowenijm popadli mne / ya-
ko ptaka nepřatele mogi darmo: Padl gest
do yamy žiwot můj a položili kamen namně

Jeremiaš uow.

Rozwodnily se wody na hlavu mau / ržekl
gsem / zahynul gsem: Koff: Wzywal gsem
gmeno rwe Pane / z yamy nayposlednegsij:
Glas muoy slyssal gsy / ne odwracugz vcha
sweho od vzdychanij / a wolaniy meho / pry
blizyls se kenne / wedni kdyz wzywal gsem
tebe / ržekl gsy / neboy se: Res: Saudil gsy
Pane pry duse me / wykupiteli zywoa meho
Widel sy Pane neprawost gegich proti mne
sudiz sand muoy: Widel gsy Pane wsecku
prchliwost gich proti mne / wsecka myssle-
nij gich: Syn: Slyssel gsy hanenij gich
Pane / wseckna mysslenij proti mne: Dsta
powstawagijcych proti mne / a premyslo-
waniy gich cely den: Sedenij gegich y po-
wstaniy gich / patrz Pane ya sem puseh gich:
Thau: Nawratijs gim odmenu Pane pod
le skutnowo ruky gich: Dafs gim sstijt sed-
ce vsyle rwe: Protiwiti se budess prchliwo-
sti / a potrzess ge pod nebesy Pane:

Kapitola. III.

Alleph:

RTerak se gest zatmelo zlatto / pro-
menila se barwa naylepssij: Roz-
ptyleni gsau kamenowee swatyne
napocaktu wsech vlic: Beth: Synowee
Syonssij slawnij / a odenij zlatrem prw-
nijm / kterať počteni gsau w nádobij hlinenná
dijo rukau hrcyřzowych: Gimel: Ale y
mury obnazily prsy / krmily sstenarka swa:
Dcera lidu meho vkrutná jako pštros na-
paussti: Deleth: Prydržal se yazyř prsy
pożywagijcy dajniy geho w żyzni swe: Na-
liccy prosyli chleba / a nebyl ktoby gim lámal:
He: Ti kterij se chowali rozkosne zhyuli
gsau na cestách: Ti kterij chowani byli
w barewnych wcech chopiti se hnoyuow:
Wau: A wetsij vcinena gest neprawost
dcery lidu meho nad hrzych Sodomstych
kterij přewraceni gsau w okamženi / a ne-
zgymali gich ruce: Jay. Bēlegssij Naza-
rissij geho neř snih / sřkwēlegssij neř mleko /
čerwenegssij nad slonowē kosti stare / pēkneg-
ssij neř zafir: Het: Z černala gest nad vhlē
twarz gich / a negsaut poznani na vlicech:
Prydržala se kuože gich kostij / vschla gest a
vcinena gest jako dřevo: Teth: Lépe gest
bylo zbitym mečem neř zhubenym hladem /
nebo tito vchřadli / stráweni gsau / od neplod-

nosti země. Jot: Kuce žen milosrdnych /
waržyly syny swe / vcineni sau gim wpořem
w potření dcery lidu meho: Kaph: Do-
konal Pán prchliwost swu / wylil hnew roz-
hnewanij sweho / a zapálil oheň na Syonu /
a seřral zaklady geho: Lamech: Uewēřyli
gsu Králowē zemssij y wssyckni obywatelé
města / žeby wssel wrah a nepřítel sřze brá-
ny Geruzalamske: Mem: Pro hřijchy pro-
rokuw geho / a neprawosti Kneřij geho / kte-
řij gsau wylewali vprostřed geho krew sa-
prawedliwych: Nun: Blandili gsu slepi
na vlicech / posřkwrneni gsu weřwi / a když
nemohli wgiti / drželi podolky swe: Sa-
mech: O degdēte posřkwrnenij wolali gim /
odegdēte odstupte / nechřēgte gse dotykati:
Swadili se zagistē / a bauržyli / ržekli mezy
národy: Uepřydāť wjce aby přebywal
mezynimi: Twarz Pánē rozdělila ge / nepřy-
dāť aby pohledel nanij / twarzij Kneřstych
nestydēli se / a nad starým neřmilowali se:
Se: Když gsine gessē w městie byli zhyuli
gsu ocy nasse kupomocy nassij marnē: Když
gsine hledēli pilně k národu kteryž nás wy-
swoboditi nemohl: Sade: Plžet byly sle-
pēge nasse na cestie vlic nassijch / přybližij se
konec nás / naplnili se dnowē nassi / neb přy-
ssel konec nass: Rychlegssij byli nassy pro-
tiwnijcy orlic nebesstych: Po horách honili
nás / napuřstizálohy nám činili: Res: Duch
wř nassijch: Krystus Pán giat gest w hřy-
ssijch nassijch / genuž gsine ržekli / w stjnu
twēm žiwi budeme mezy národy. Syn.
Radug se a wesel se dcerkó Edomstá kteraž
přebýwās w zemi hus / krobē takē přigde
kalich / opogena budess y obnazená: Thau:
Wyplnila se twá neprawost dcerkó Syon-
stá / nepřidāť wjce aby přenāssel tebe: Na
wssijwil neprawost twu dcerkó Edomstá
odkryge hřijchy twe:

III. B. III. c

Kapitola. V.

Modlitba Jeremiaše proroka.

Rozpomeni se Pane co se nám přeho-
dilo / pohled a wiz pohanenij nasse: A
Dēdictwij nasse obráceno gest k cy-
zym / domowē nassy k cyzokraginim: Sy-
rotcy vcinēni gsine bez otce / matky nasse ya-
ko wdowcy: Wodu nassij zapenijze gsine pili /
drwa nasse za mzdu gsine kupowali: Za-

B i